

Tööstusuuring 2022

Töötlev tööstus

Suurim majandussektor Eestis

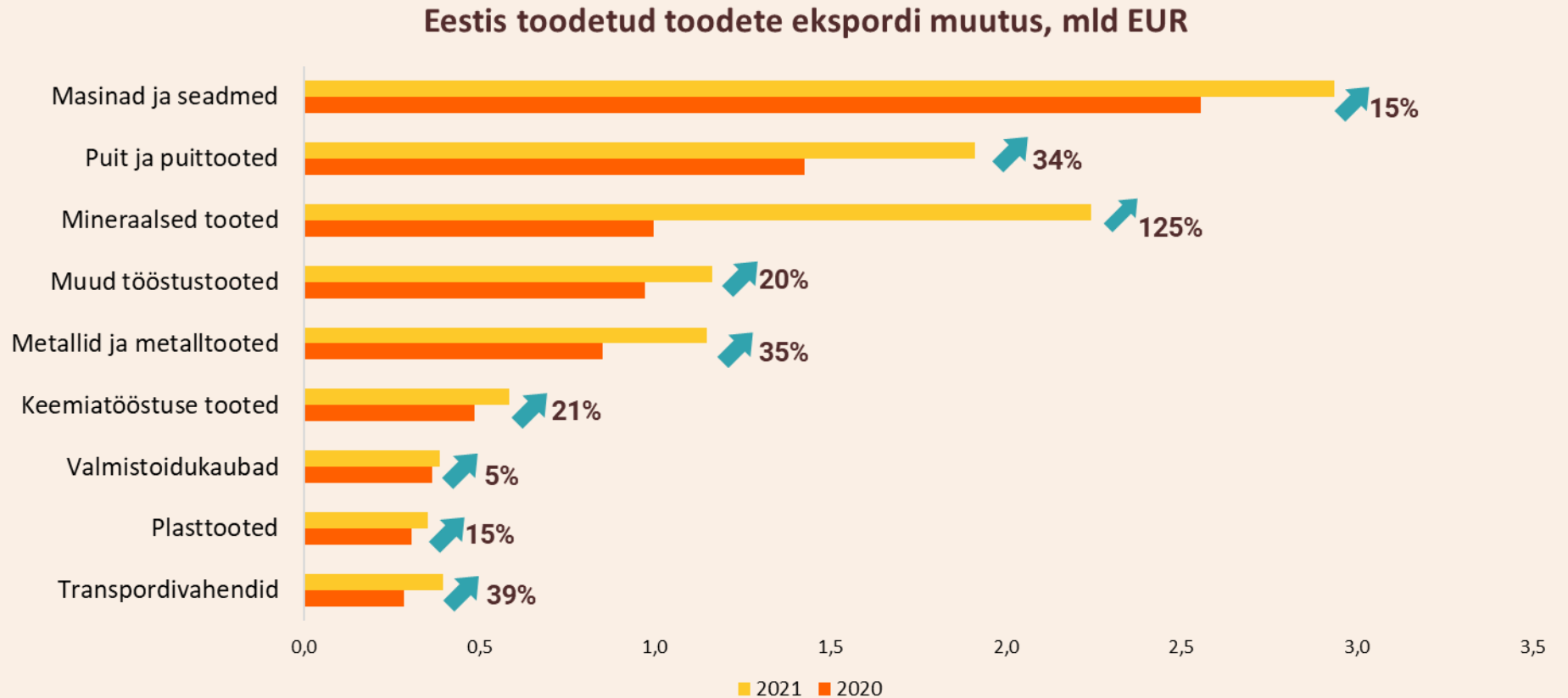
- 120 tuhat töökohta
- 14,6% meie SKP-st
- 13,1 miljardi eest eksporti

Ekspordi rahaline maht kasvab kiiresti

Eesti päritolu kaupade kogueksport 2021 - 13,1 miljardit eurot

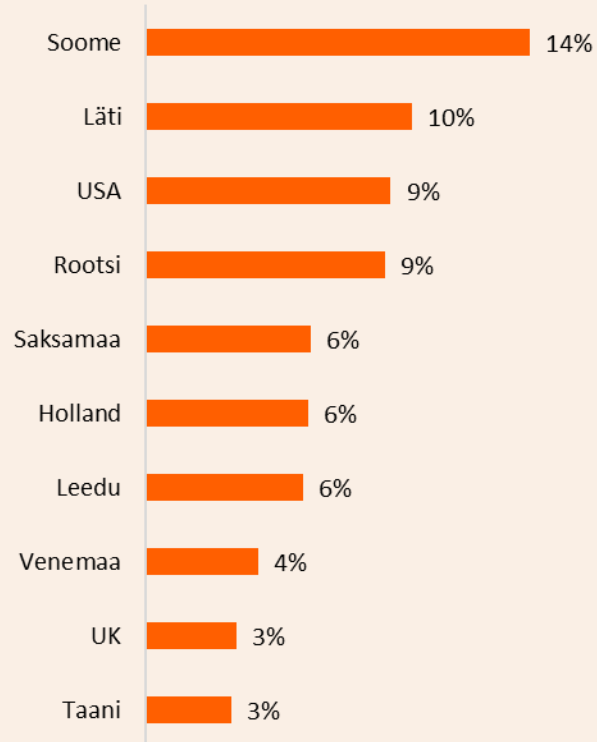
+2,9 mld eur

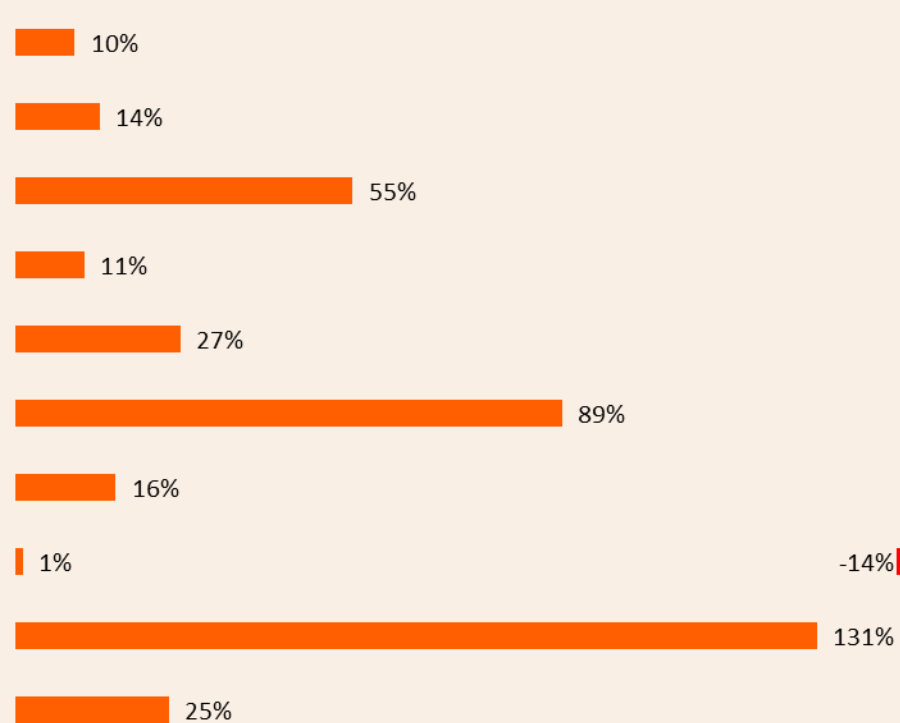
Allikas: Eesti Statistikaamet

Euroopa Liit on Eesti kauba olulisim turg

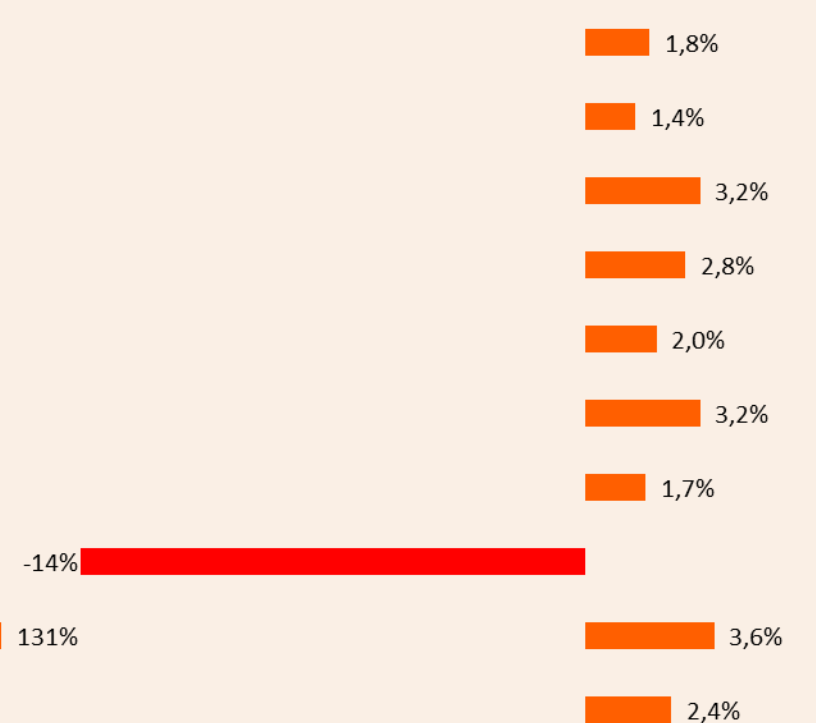
Ekspordi osakaal 2021

Kaupade ekspordi aastane muutus %

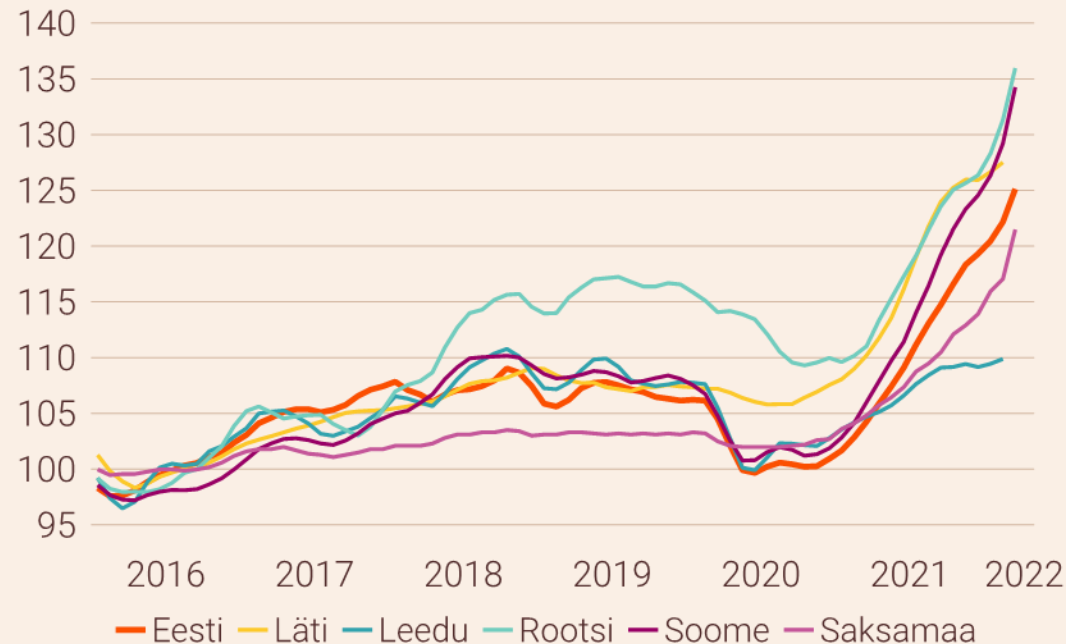
2022 SKP kasvuprognosis %

Eesti kaupade ekspordi turuosa suurenemine euroalal näitab ettevõtete konkurentsivõimet

Töötleva tööstuse ekspordihinnad

Indeks, 2016=100; 3 k keskm.

Allikad: Swedbank Research & Macrobond

Eesti kaupade ekspordi turuosa euroalal

%, 12 k keskm.

Allikad: Swedbank Research & Macrobond

Tööstusuuring 2022

Tööstusuuringus osales 205 ettevõtet

11%	Ehitusmaterjalide tööstus	Käive	3,8 miljardit
22%	Masina- ja metallitööstus	Mediaankäive	6,3 miljonit
17%	Puidutööstus	59 ettevõttel käive	20+ miljonit
13%	Toiduainetööstus	Töötajate arv kokku	21 638
37%	Muu töötlev tööstus (mööbel, tekstiil, elektroonika, keemia jm)	Keskmine töötajate arv	106

Lühikokkuvõte uuringu tulemustest

Käive suureneb (% ettevõtetest)

68%

Kasumlikkus (% ettevõtetest)

- kasvab
- kahaneb

30%

29%

TOP 3 riski (% ettevõtetest)

- tooraine
- konk.võimelise hinna tagamine
- energiahindade tõus

90%

57%

47%

Vene/Valgevene tooraine osakaal

- masina-metallitööstus
- puidutööstus

25%

9%

Suurim energiakulude osakaal

- toidutööstus
- puidutööstus

9%

6%

Investeeringud YoY

-1,4%

Investeeringute
tasuvusaeg

4,9 aastat

Uutele turgudele läheb

43% ettevõtetest

TOP3: Saksa/Rootsi/UK

Tööjõupuudus piirava
tegurina (5 palli skaalal)

2,2 (vs 2,9 2021)

Uusi töötajaid palgatakse

+2,6%

Palk tõuseb

+8,5%

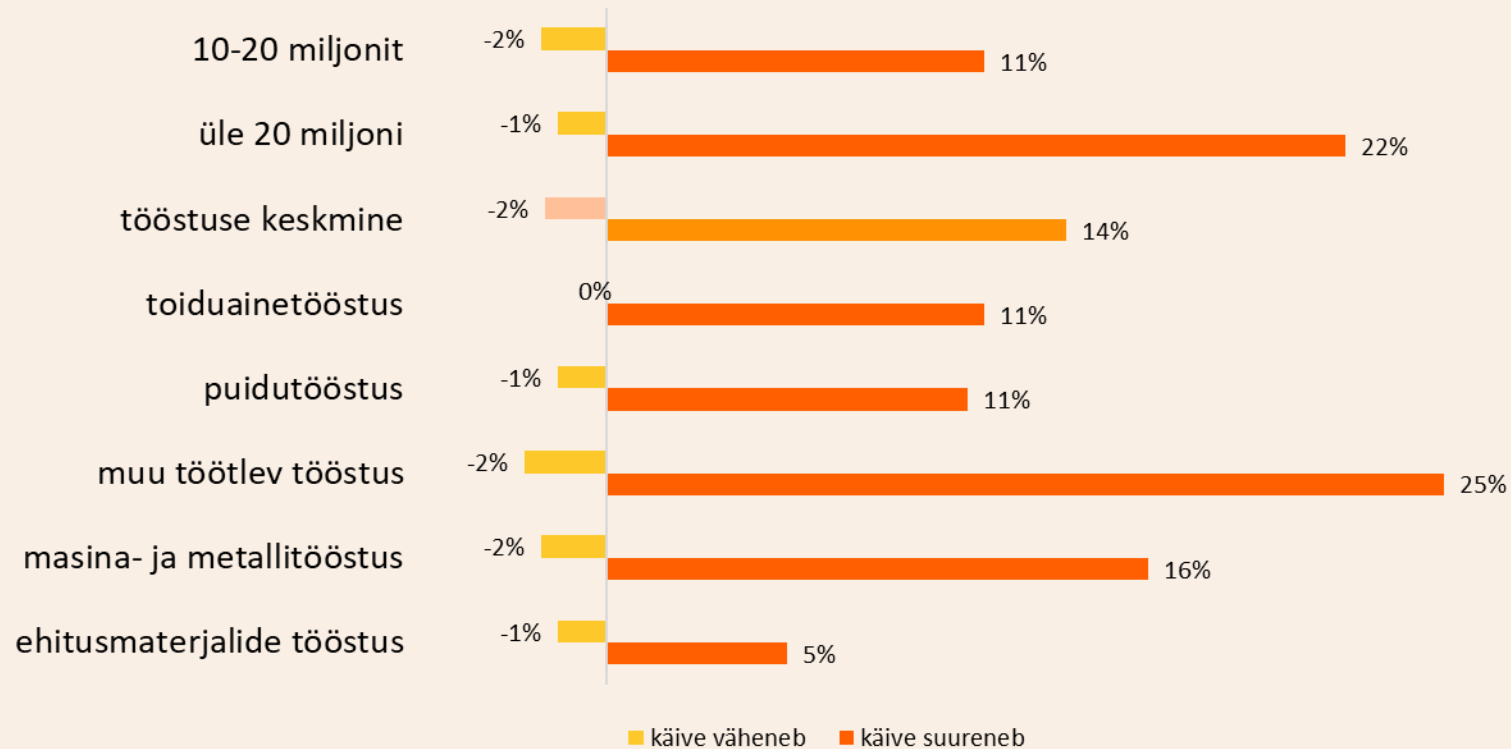
Jätkusuutlikkuse olulisus
(5 palli skaalal)

4,4

Ettevõtete käibe kasvu mõjutab enim inflatsioon

Missuguseks prognoosite ettevõtte käibe muutust 2022. aastal?

68% ettevõtetest prognoosib käibe kasvu

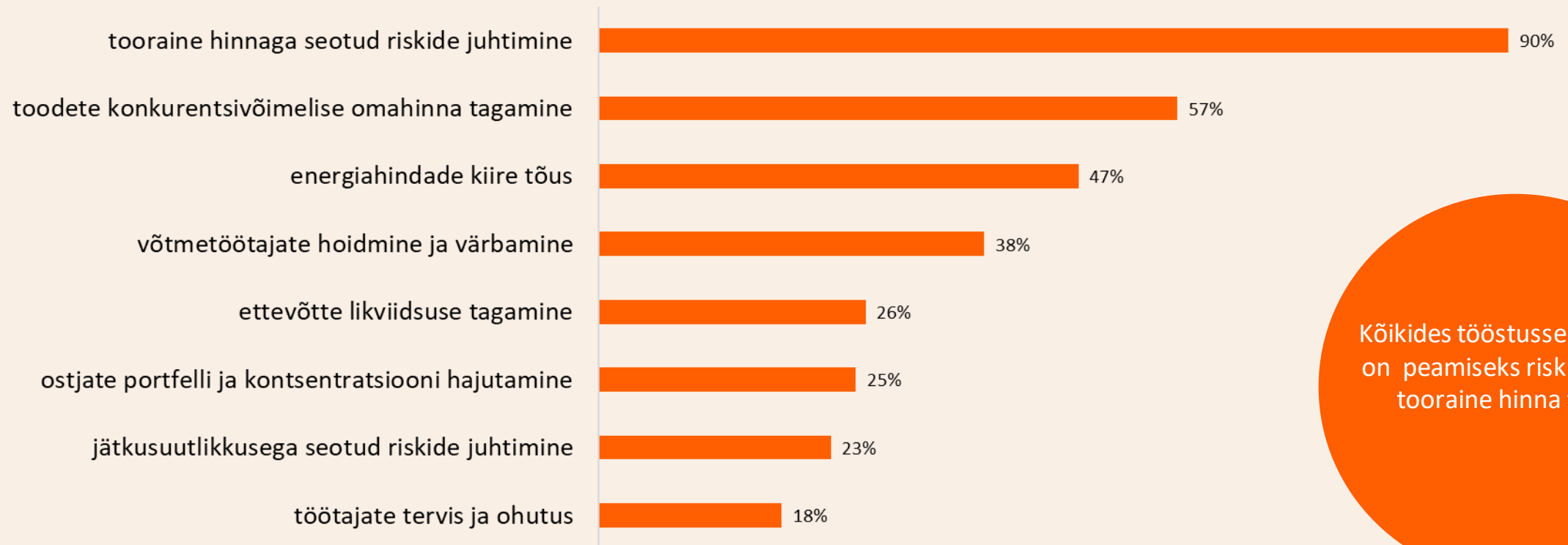
24% prognoosib käibe samaks jäämist

7% prognoosib käibe vähenemist

71% ettevõtetest plaanib kasumlikkuse suurenemist või samaks jäämist (2021: 76%)

Juhtide töölaud: tarneraskused, energia hind ja inflatsioon

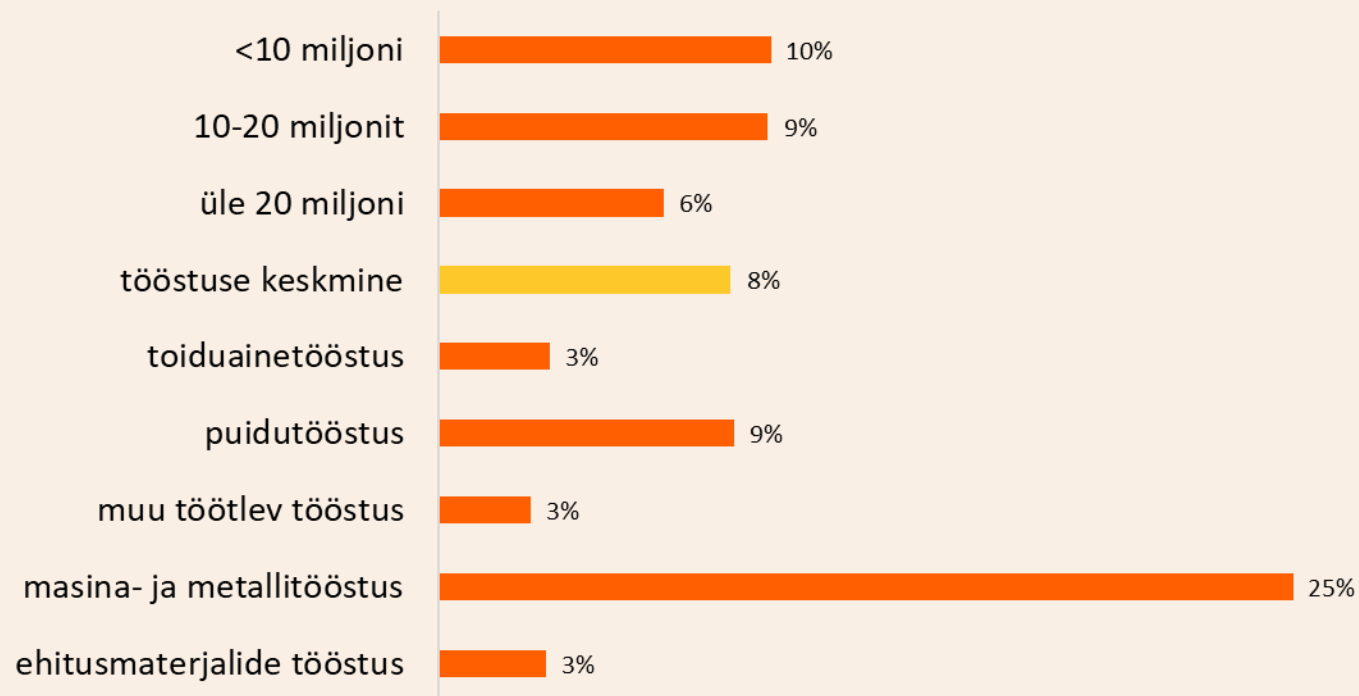
Milliste riskide juhtimine on alanud aastal Teie jaoks kõige olulisem?

Kõikides tööstussektorites on peamiseks riskiks kiire tooraine hinna tõus

Uued tarnekanalid tuleb leida metallile ja puidule

Kui suur osa sisse ostetavast toorainest ja materjalidest pärineb Venemaalt või Valgevenest?

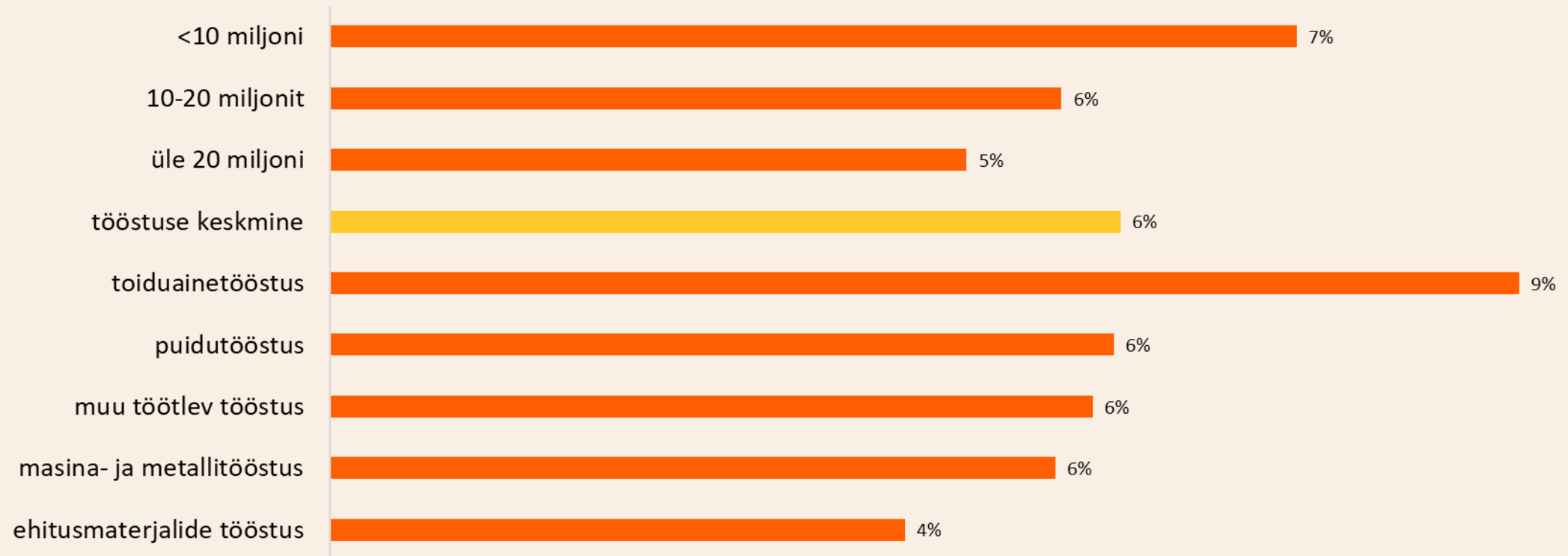

42 ettevõttel pärineb >10% toorainest ja materjalidest Venemaalt või Valgevenest

76% ettevõtetest on koostanud plaani juhuks kui on vaja kiiresti leida alternatiivsed tarnekanalid.

Energia osa tööstuse kogukuludest on kiirelt kasvanud

Kui suure osa Teie müügi käibest moodustavad energiaga seotud kulud aastas keskmiselt?

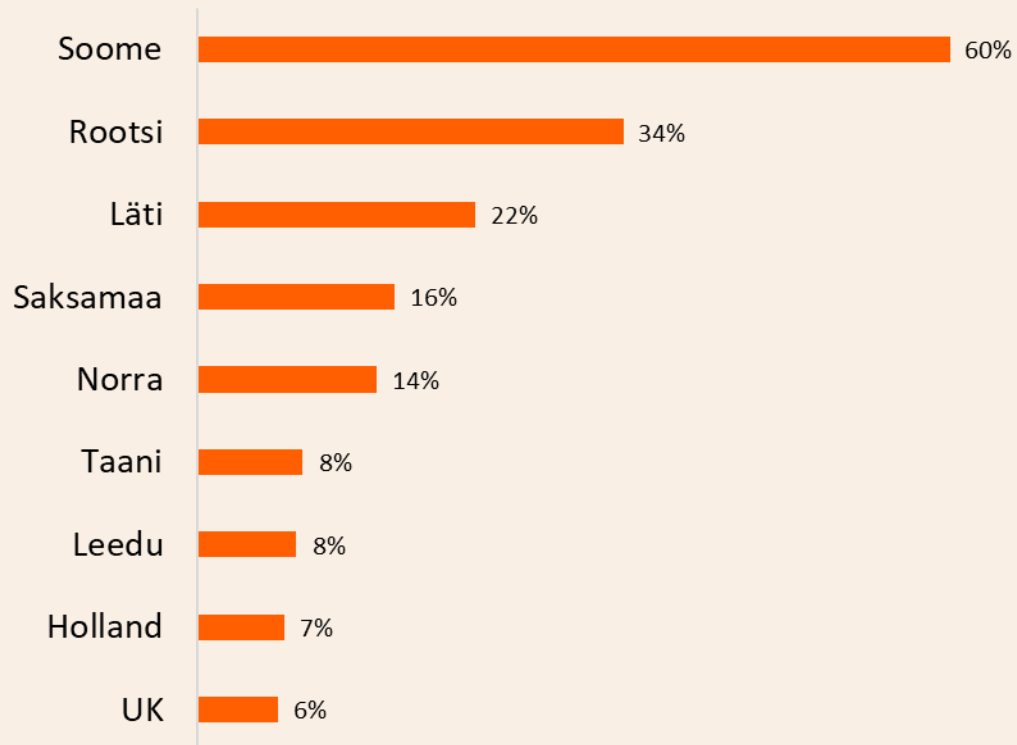

Turg

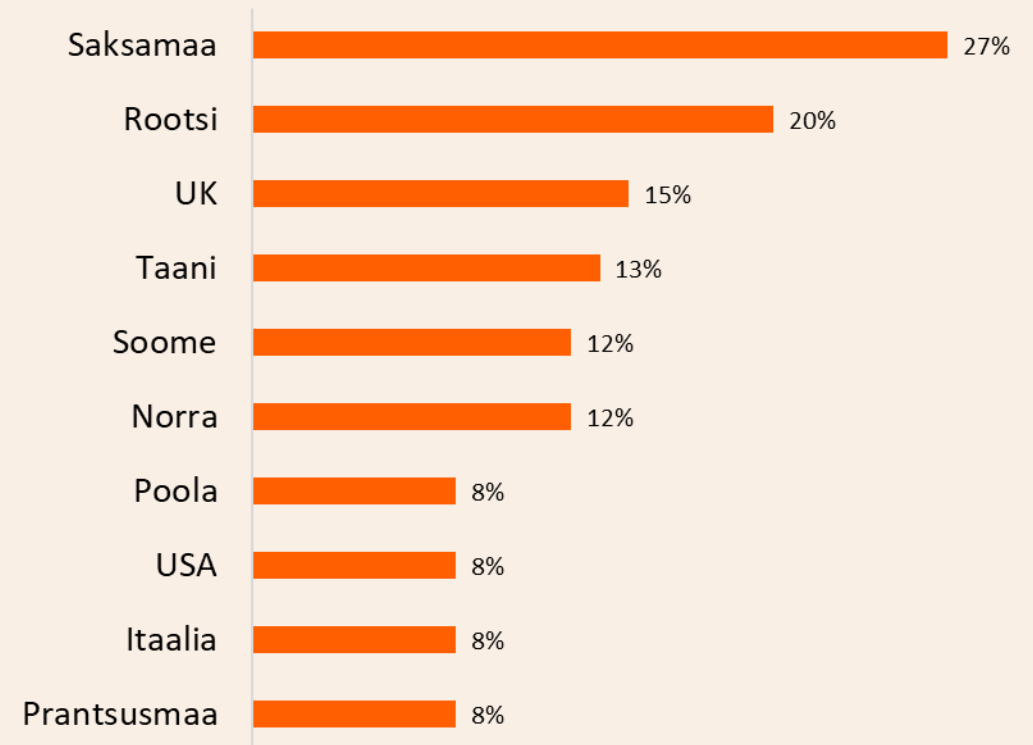
Ettevõtted laiendavad ekspordihäaret uutele turgudele

Ettevõtete 3 peamist ekspordi sihtriiki

Eesti oli peamine sihtriik: 75%

Ettevõtete olulisemad uued sihtriigid

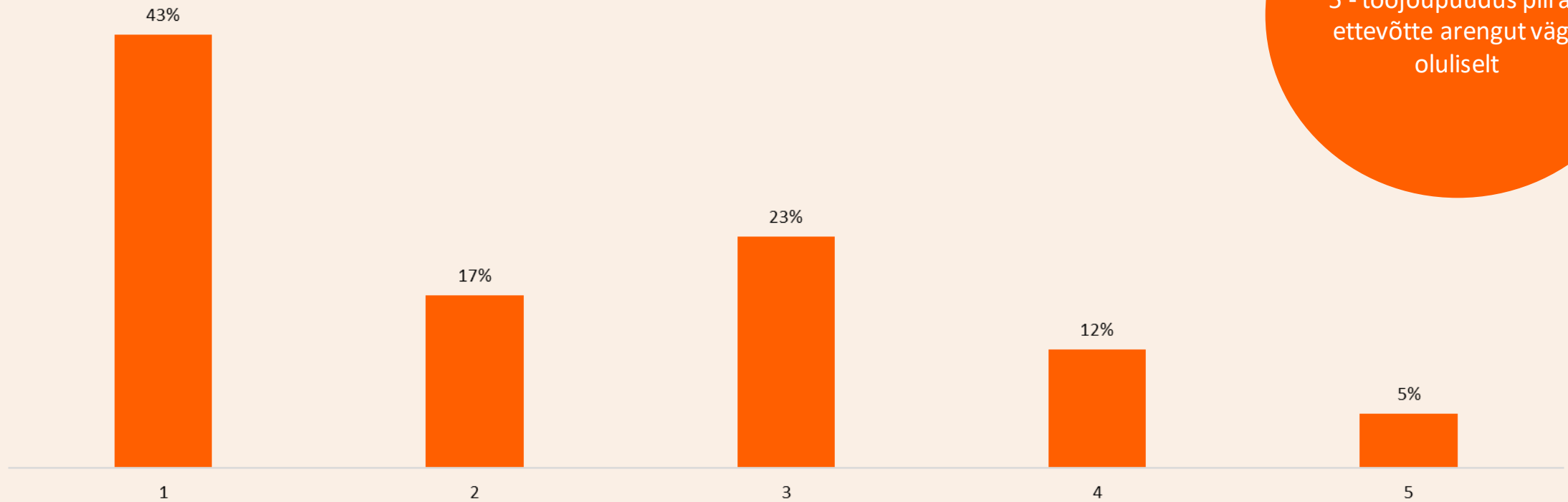
43% ettevõtetest plaanib laieneda uutele turgudele (2021: 48%; 2020: 28%);

Tööjõud

Tööjõupuudust näeb piirava tegurina vähem ettevõtteid kui aasta tagasi

Kui oluliselt piirab Teie ettevõtte arengut tööjõupuudus?

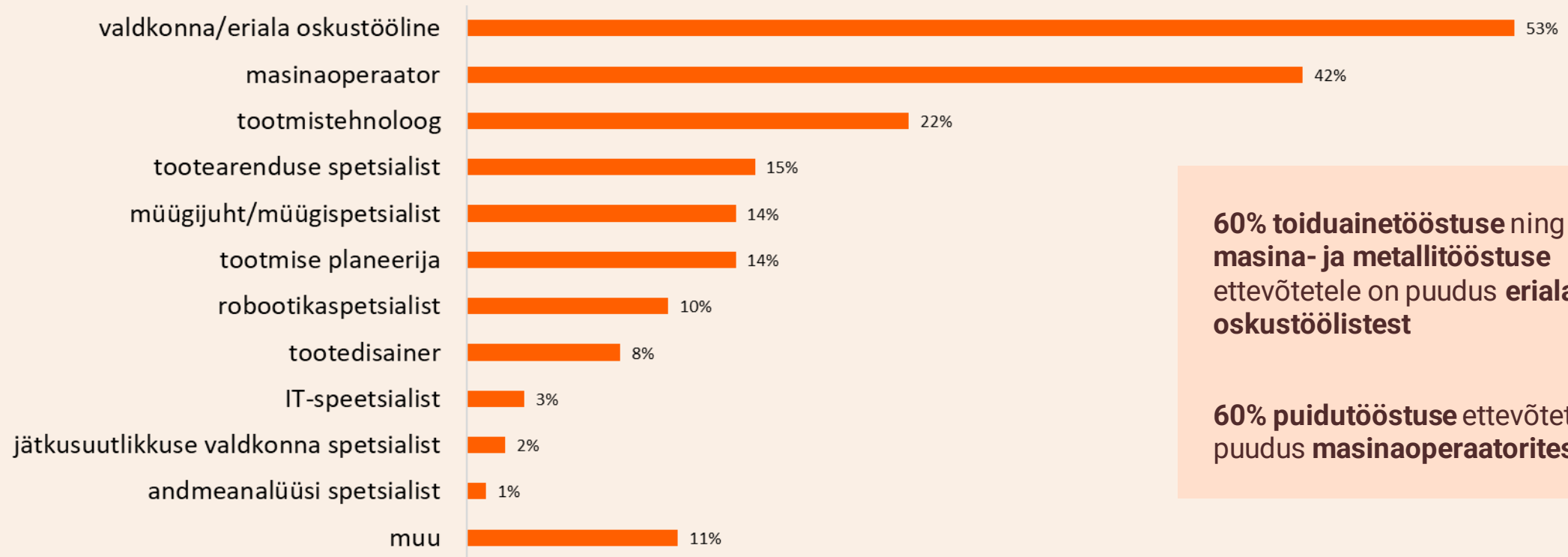

1 – tööjõupuudust ei ole;
5 - tööjõupuudus piirab ettevõtte arengut väga oluliselt

Spetsialistide vajadus on aasta-aastalt kasvanud

Mis valdkonna spetsialistidest on Teil kõige suurem puudus?

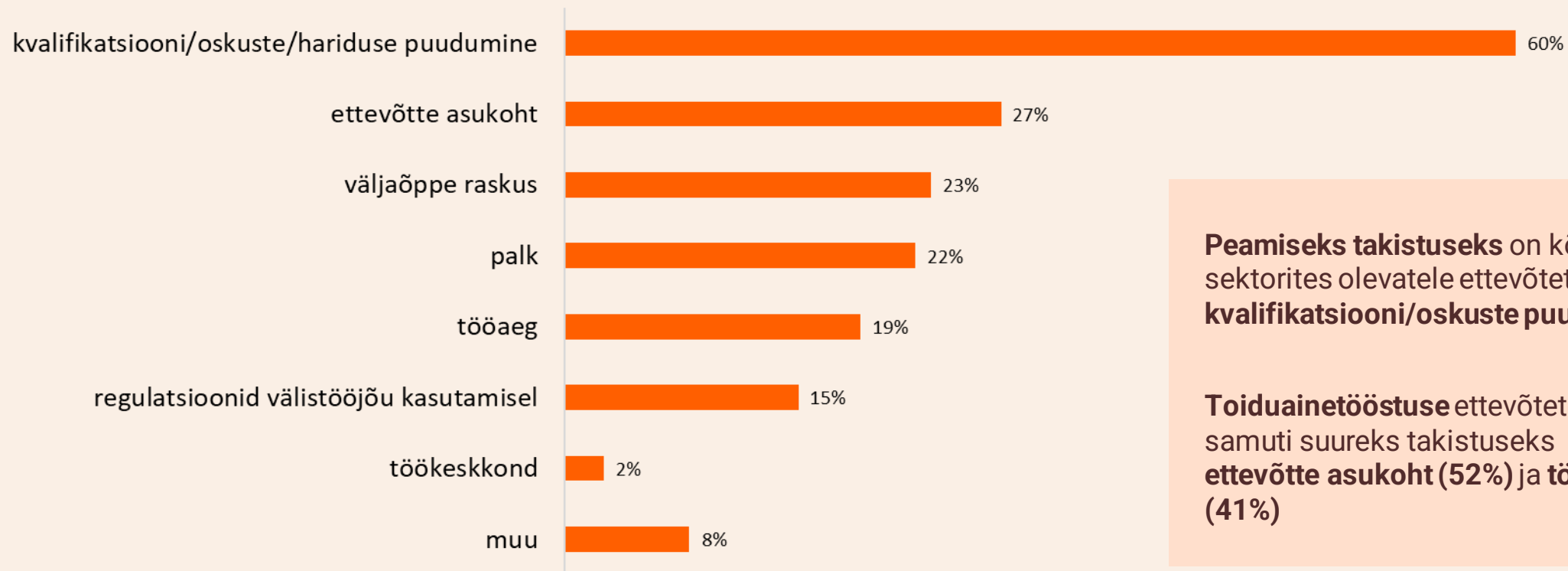

60% toiduainetööstuse ning masina- ja metallitööstuse ettevõtetele on puudus eriala oskustöolistest

60% puidutööstuse ettevõtetel on puudus masinaoperaatoritest

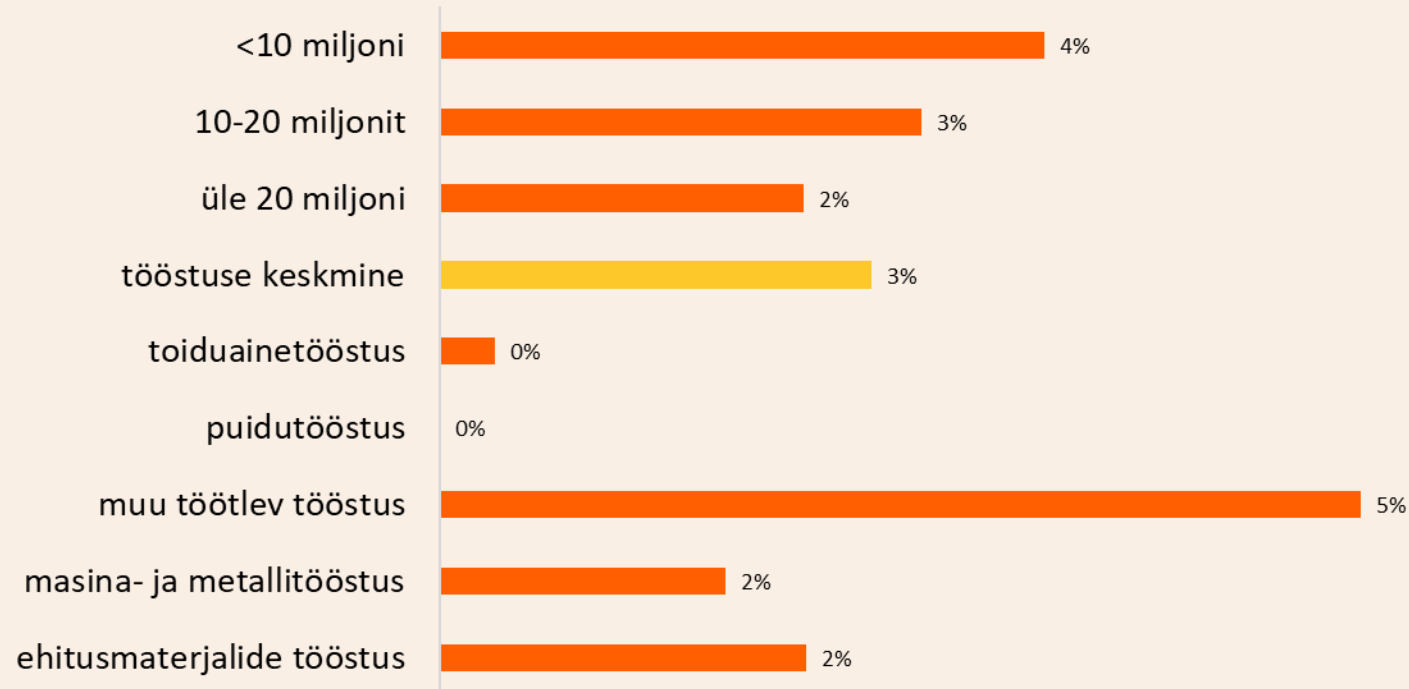
Järjest olulisemaks muutub kvalifitseeritud tööjõud

Millised on Teie suurimad takistused sobivate töötajate leidmisel?

Hoolimata väljakutsetest näevad ettevõtted võimalusi kasvuks

Milliseks prognoosite töötajate arvu muutust oma ettevõttes
2022. aastal?

33% ettevõtetest prognoosib
töötajate arvu kasvu

60% prognoosib **töötajate arvu**
samaks jäämist

7% prognoosib **töötajate arvu**
vähendamist

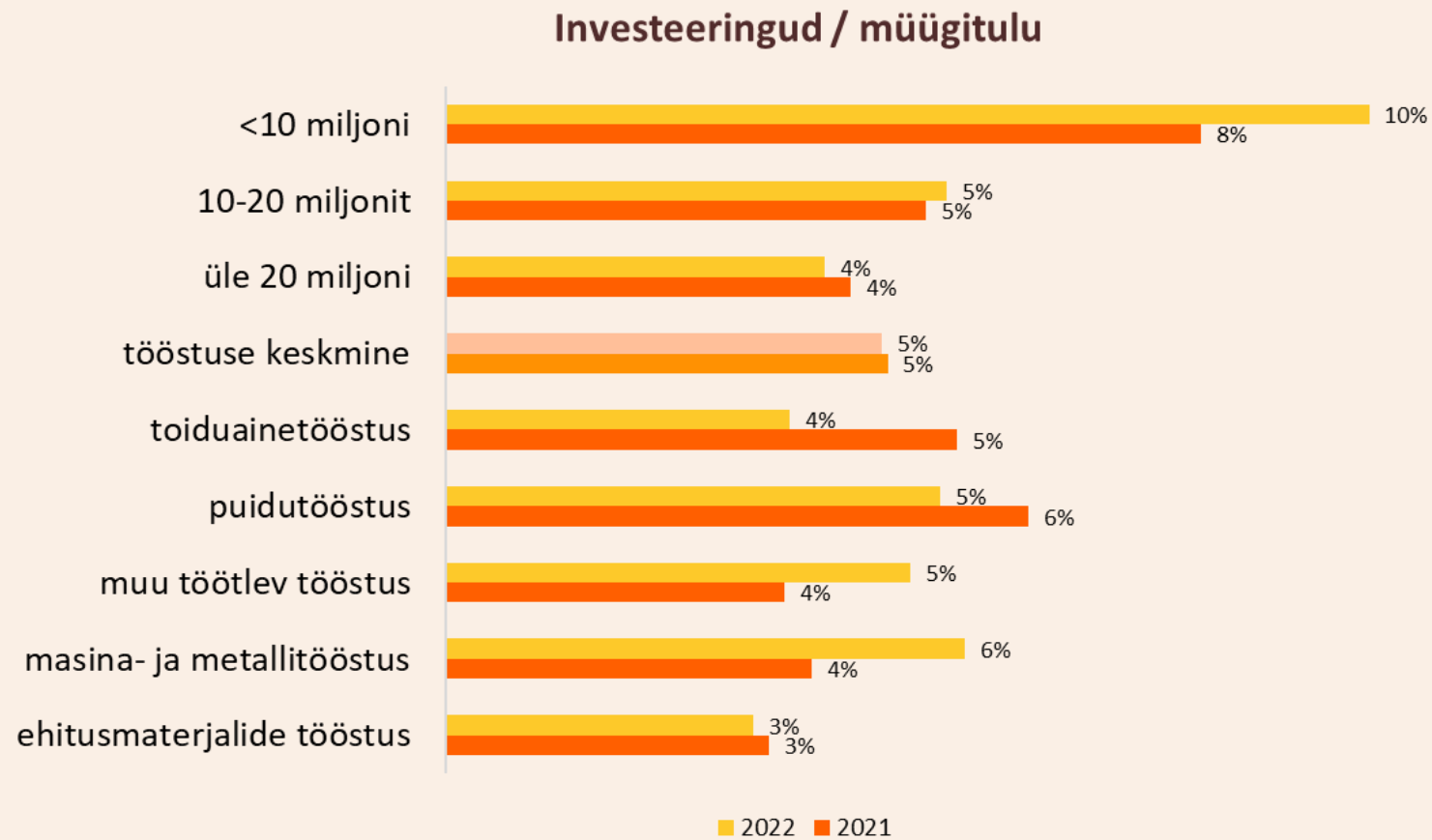
86% ettevõtetest prognoosib
keskmise palga kasvu

8% on keskmine palgatõus

Investeeringud

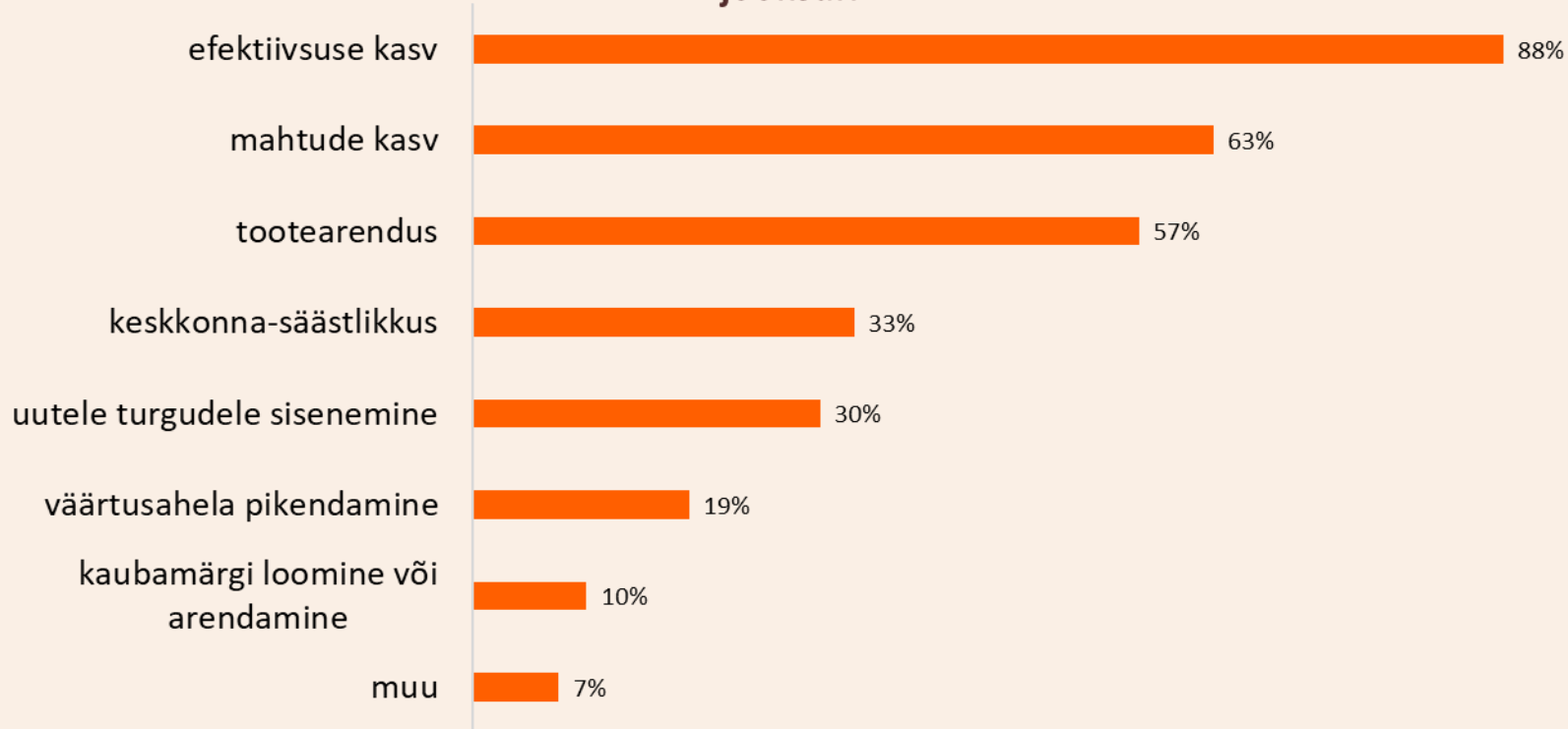
Keeruline aasta nõuab lõivu investeringutelt

Investeeringute keskmine tasuvusaeg → 4,9 aastat

Senisest olulisem nii efektiivsus kui tootearendus

Mis on Teie ettevõtte investeeringute 3 peamist eesmärki järgmise 2 aasta jooksul?

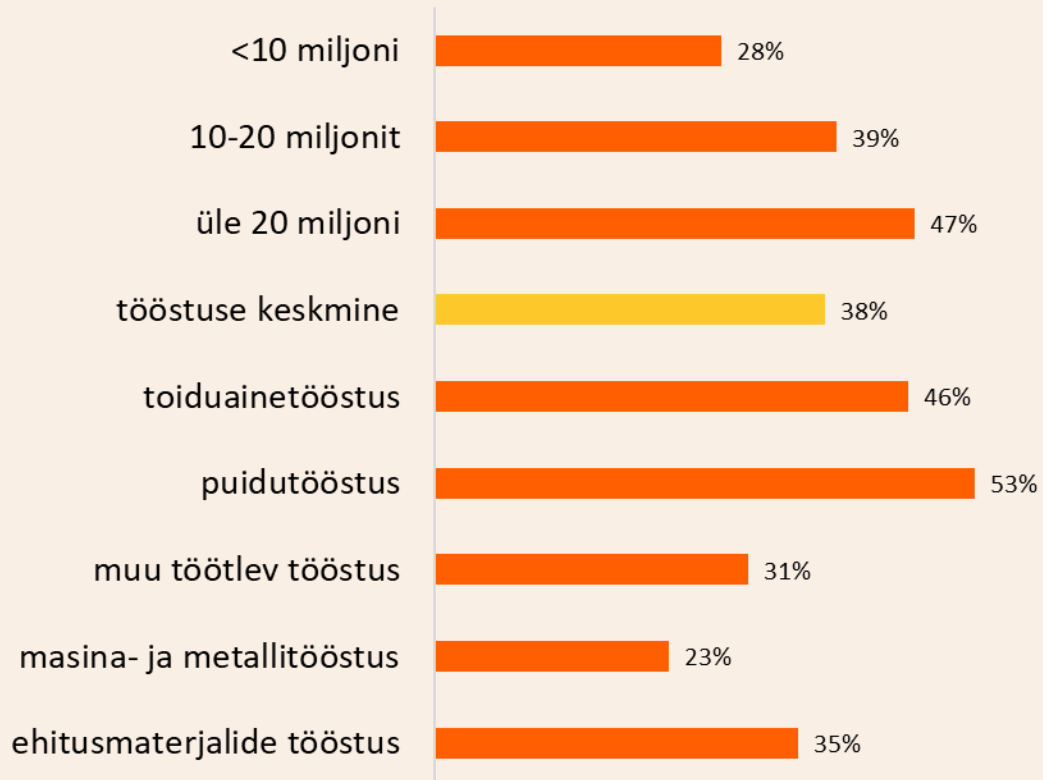
96% ehitusmaterjalide tööstuse ettevõtete investeeringute eesmärgiks on **efektiivsuse kasvatamine**

52% toiduainetööstuse ja ehitusmaterjalide tööstuse ettevõtteid plaanib investeerida **keskkonna säästlikkusesse**

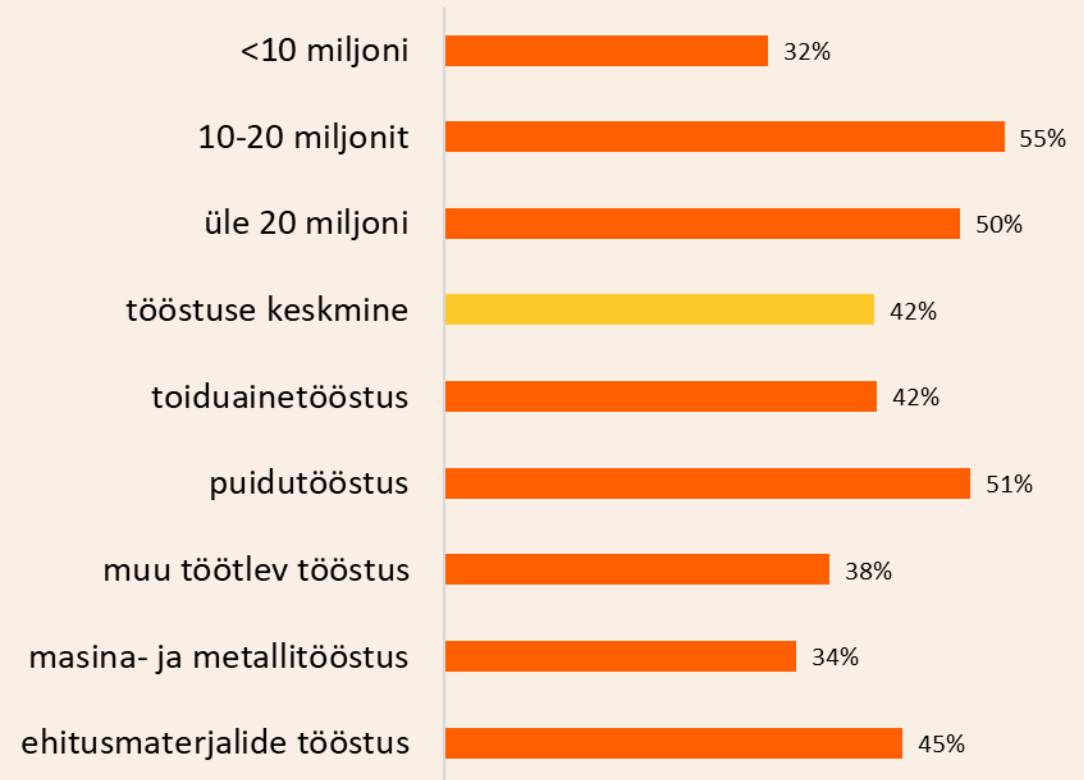
74% toiduainetööstuse ettevõtetest investeerib **tootearendusse**

Kui suur osa Teie ettevõtte protsessidest on praegu automatiseeritud ja digitaliseeritud?

Automatiseeritud

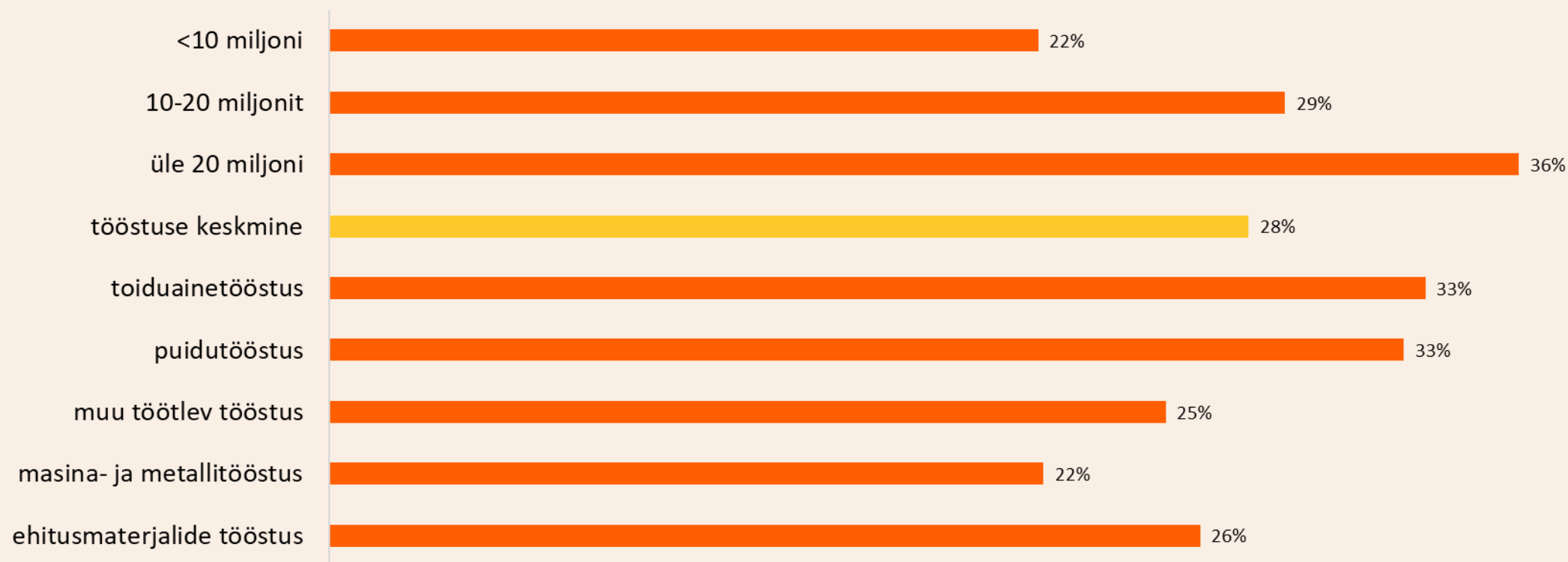

Digitaliseeritud

Automatiseerimine ja digitaliseerimine vajavad fookust kõigis tööstusharudes

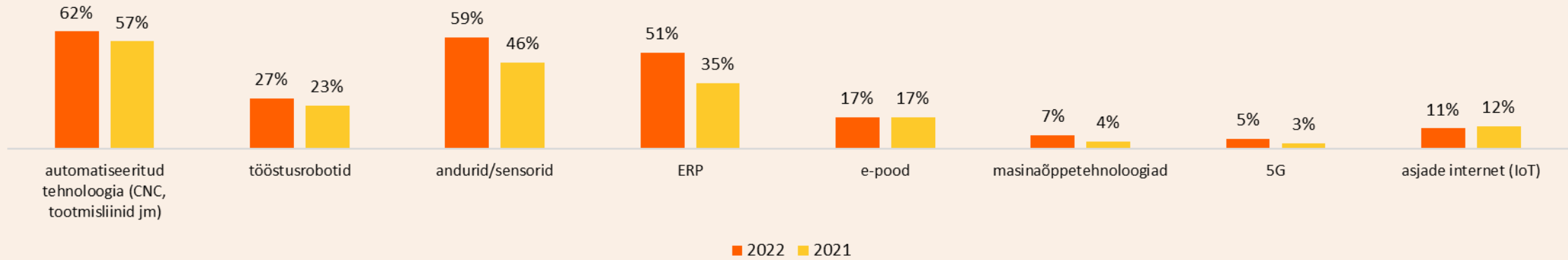
Kui suure osa investeeringute eelarvest suunate 2022.a automatiseerimisse ja digitaliseerimisse?

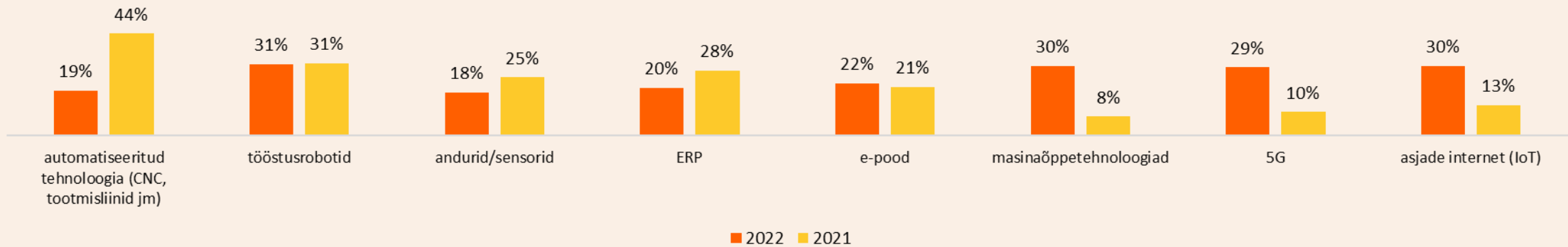

Huvi uute tehnoloogiate rakendamiseks kasvab

Millised lahendused on täna kasutuses

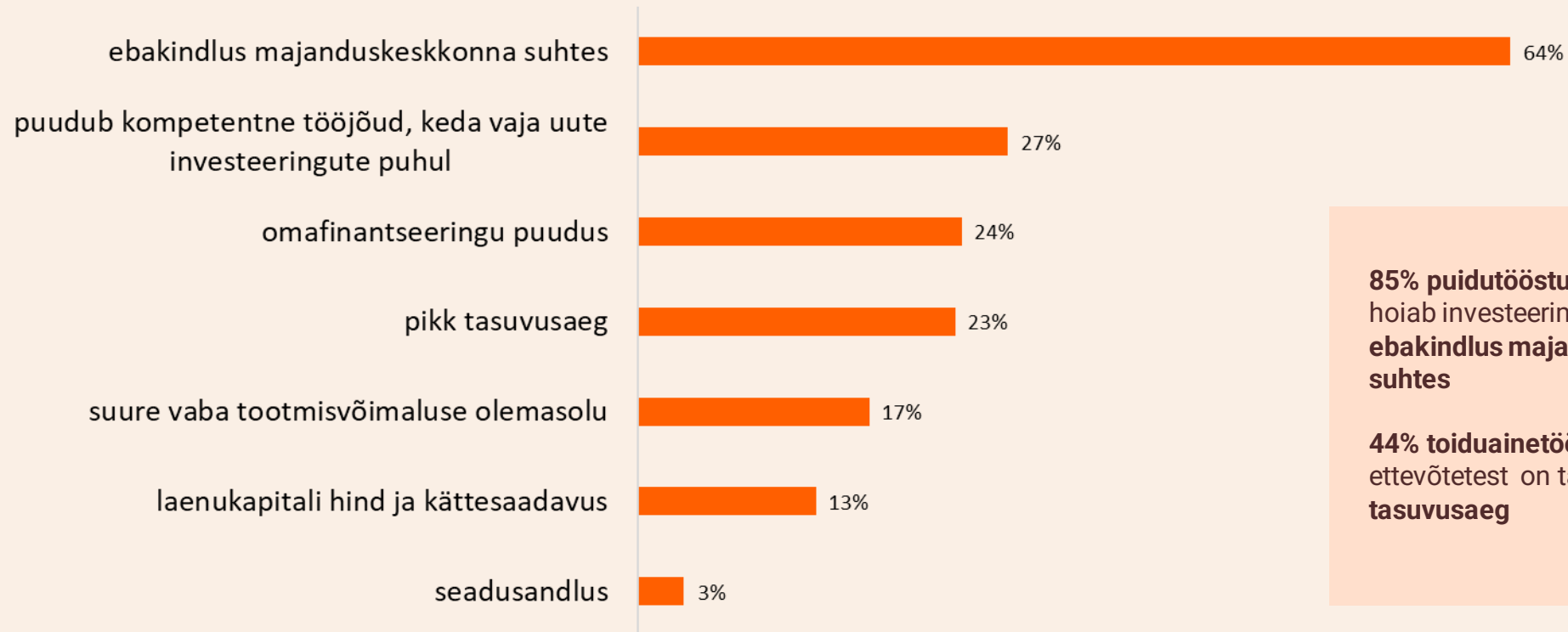
Milliseid lahendusi plaanitakse kasutusele võtta järgmise 2 aasta jooksul

- % mitmes ettevõttes kasutusel

Plaanide koostamine on tänases keskkonnas väljakutseks paljudele ettevõtetele

Mis hoiab investeerimist tagasi?

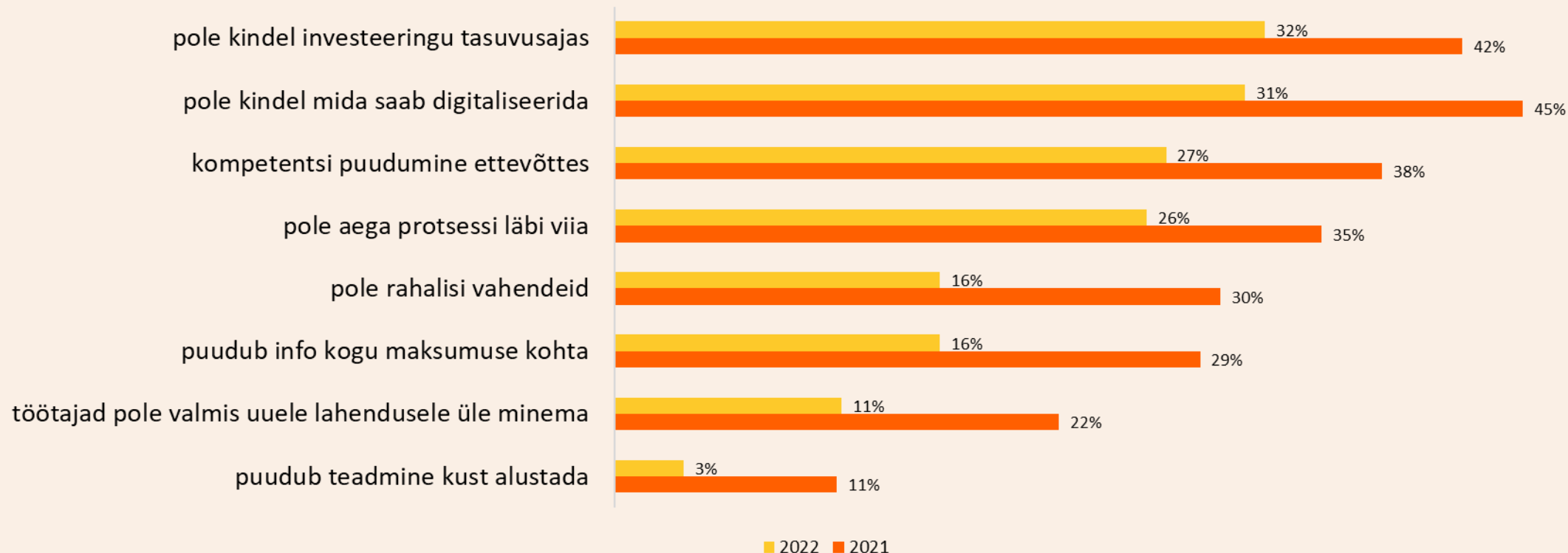

85% puidutööstuses ettevõtetest hoiab investeerimist tagasi **ebakindlus majanduskeskkonna suhtes**

44% toiduainetööstuse ettevõtetest on takistuseks **pikk tasuvusaeg**

Takistused automatiseerimiseks ja digitaliseerimiseks on vähenenud

Mis hoiab automatiseerimist ja/või digitaliseerimist tagasi?

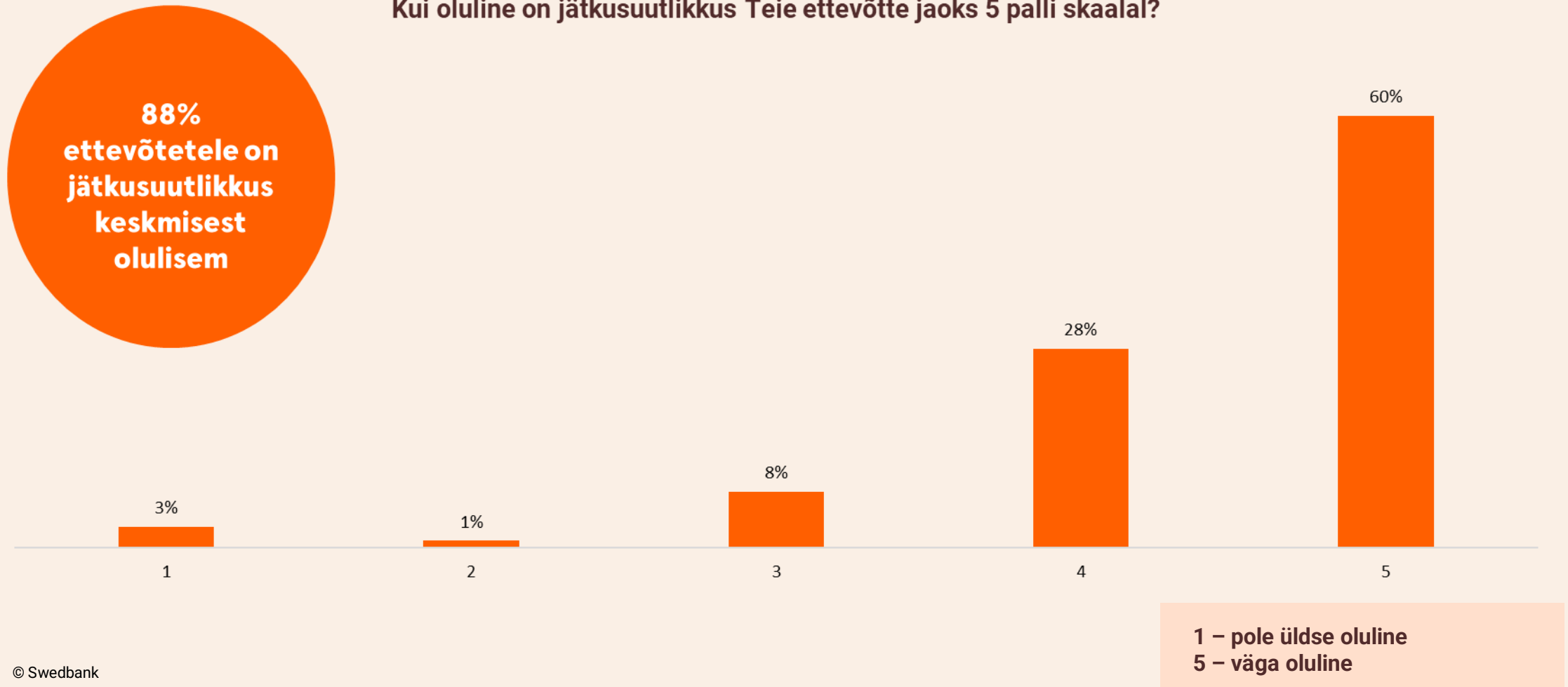

Jätkeusuutlikkus

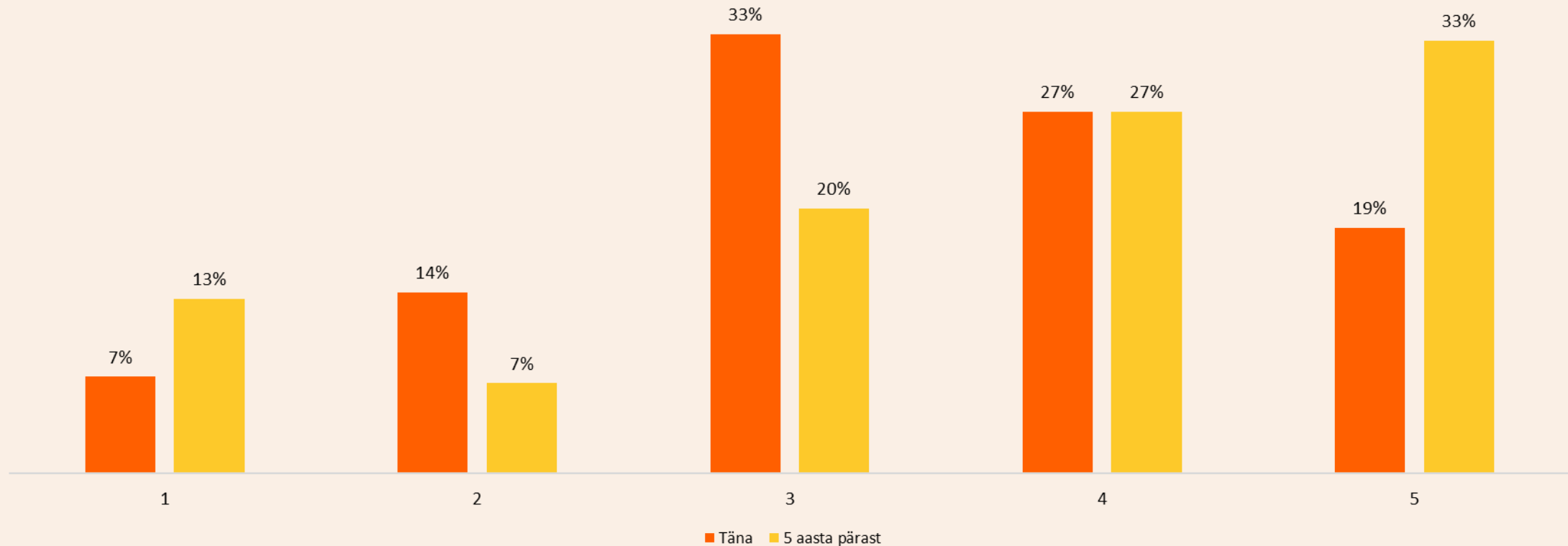
Jätkusuutlikkuse olulisus on järsult tõusnud

Kui oluline on jätkusuutlikkus Teie ettevõtte jaoks 5 palli skaalal?

Mõju tulevikus veelgi olulisem

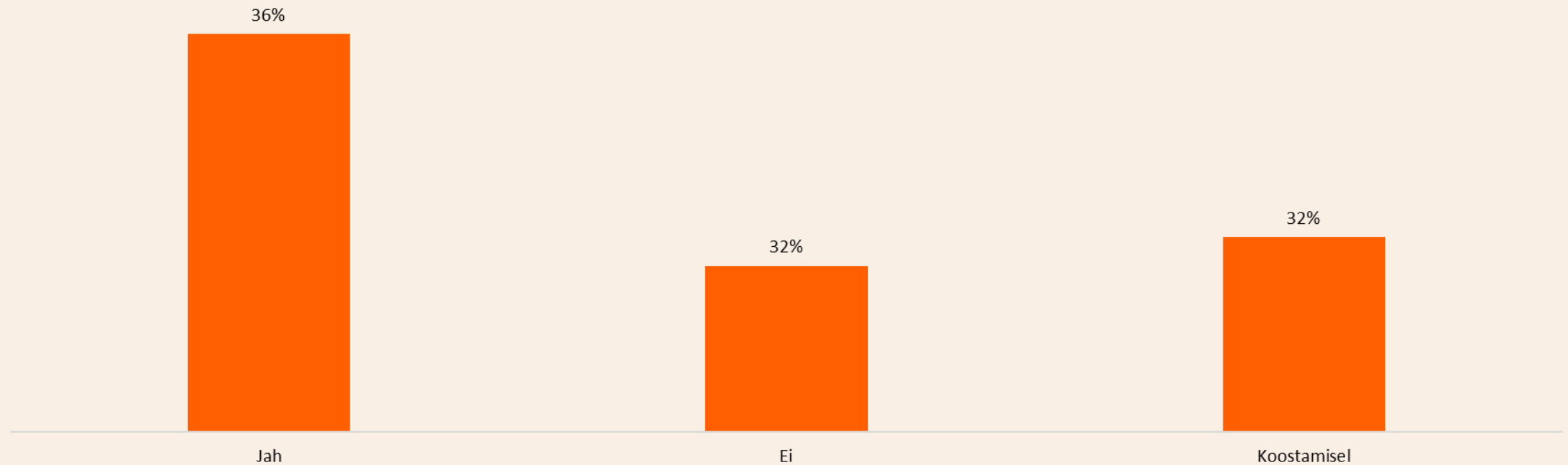
Kuivõrd mõjutavad jätkusuutlikkusega seotud muutused Teie ettevõtet 5 palli skaalal?

1 – ei mõjuta üldse
5 – mõjutavad väga

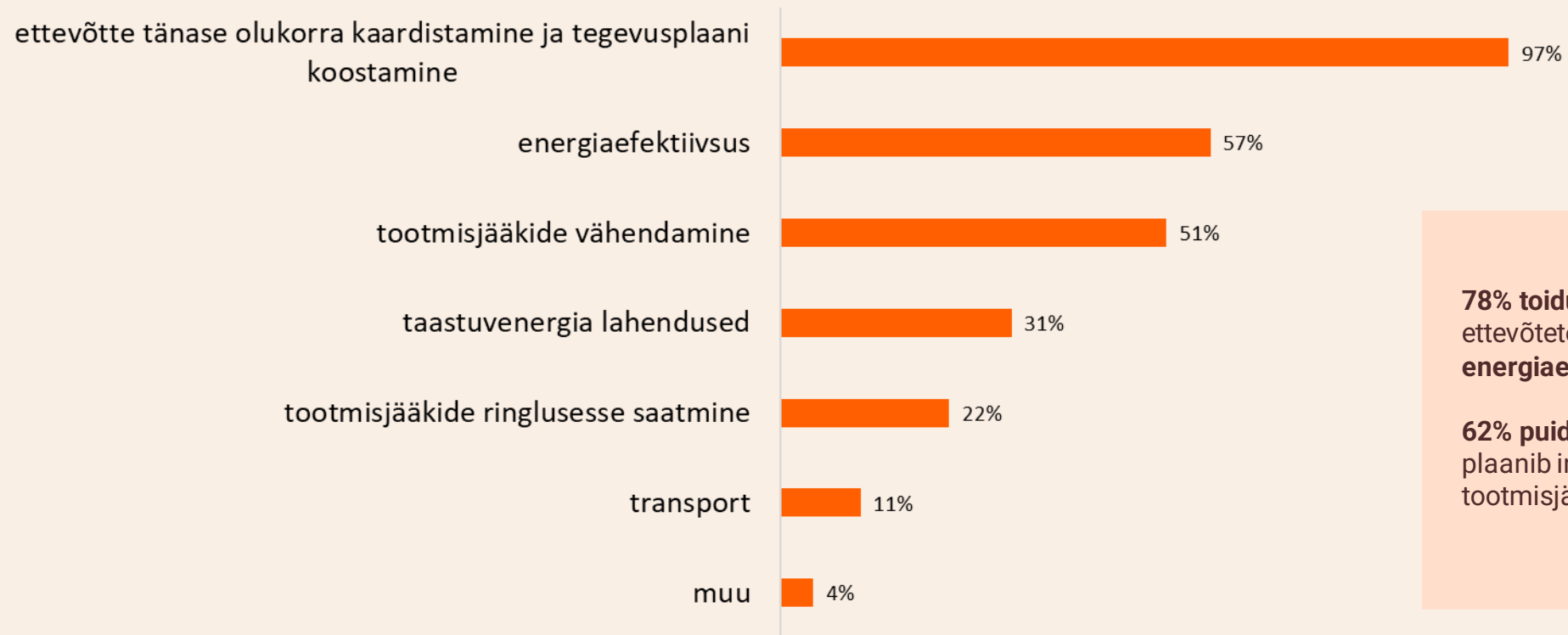
Tegevusplaanide koostamine alles käib

Kas olete kaardistanud enda ettevõtte jaoks jätkusuutlikkusega seotud riskid/mõjud/võimalused ja koostanud tegevusplaani riskide maandamiseks/võimaluste realiseerimiseks?

Lisaks tegevusplaanidele fookuses energia ja tooraine efektiivsem kasutus

Kuhu plaanite ressursitõhususe ja keskkonnasäästlikkuse eesmärgil investeerida?

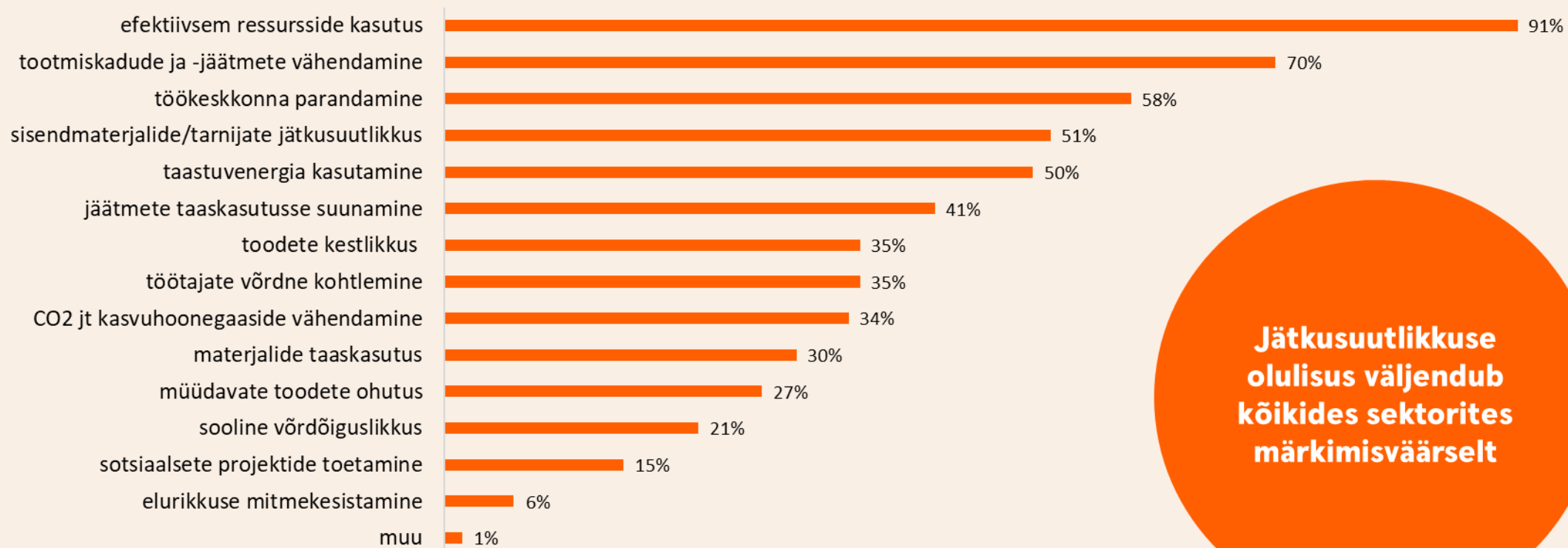
78% toiduainetööstuse ettevõtetele on plaan investeerida energiaefektiivsusesse

62% puidutööstuse ettevõtetest plaanib investeerida tootmisjääkide vähendamisesse

Jätkusuutlikkus väljendub ettevõtete jaoks erinevalt

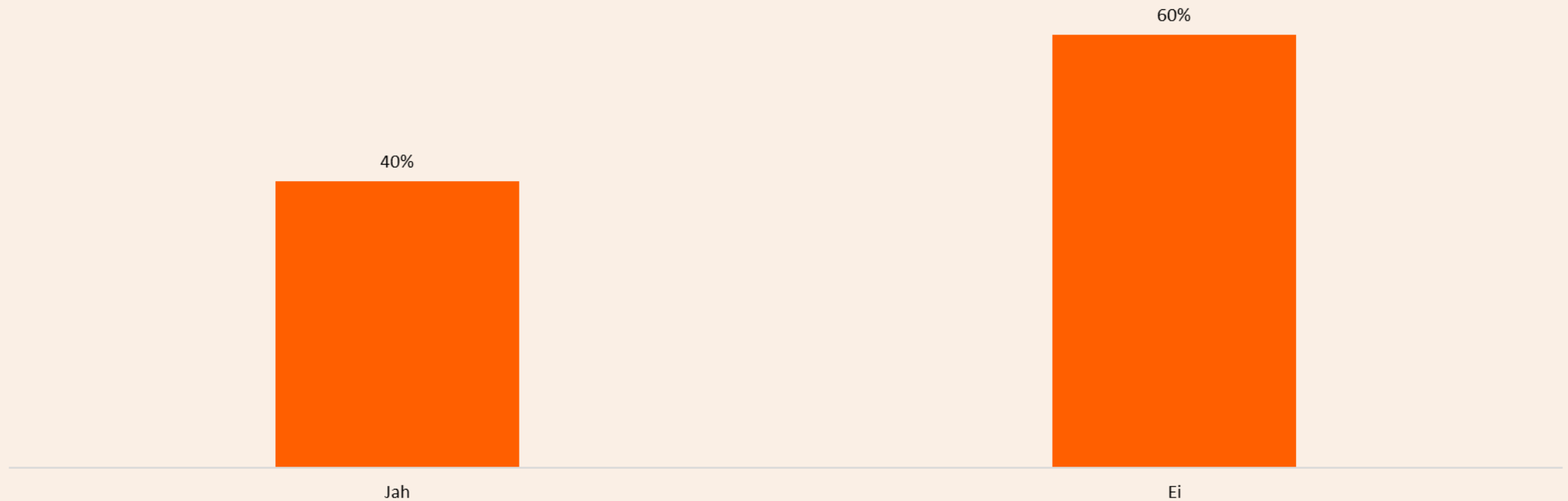
Mis on Teie ettevõtte jaoks olulisemad jätkusuutlikkusega seostuvad tegurid?

**Jätkusuutlikkuse
olulisus väljendub
kõikides sektorites
märkimisväärselt**

Regulatsioonid, turu ja tarbijate ootused mõjutavad ettevõtete raporteerimist!

Kas raporteerite jätkusuutlikkusega seotud andmeid aastaaruandes või raportis?

Kokkuvõte

- Eesti kaubad on rahvusvaheliselt konkurentsivõimelised. Ekspordi turuosa Euroopa Liidus on kümne aastaga kasvanud rohkem kui kolmandiku võrra. Hoolimata kriisidest kasvas Eesti kaupade eksport aastaga ligi kolme miljardi euro võrra.
- Mitmed negatiivsed arengud mõjutavad ettevõtteid üheaegselt. Kriitiliste funktsioonide säilitamiseks on oluline talitusplaanide koostamine ning valikute tegemine. Paindlikkus ja juhtimiskvaliteet määravad ettevõtete käekäigu.
- Jätakuvalt kriitiline – tarnete kindlustamine ja hinnatõusu edasiandmine. Tänapäevase olukorra volatiilsus nõuab lisapuhvreid likviidsuses ja paindlikkust!
- Energiasõltuvuse (gaas) vähendamine ja kulude kontrolli all hoidmine on muutunud ellujäämise küsimuseks meie tööstusele.
- Jätkusuutlikkus on jõudnud iga tööstusettevõtte juhi lauale ja mõjutab iga aastaga ettevõtteid järjest enam.
- Investeeringud ei jagune tööstusharude vahel võrdselt. Oluline hoida konkurentsivõimet olukorras, kus inflatsioon kergitab investeeringute maksumust.